

Fris-Nytt 4/2023

Fris-Nytt 4/2023

Innehåll:

- ↳ **Ordförande har ordet**
- ↳ **Rapport från höstmötet i Örebro**
- ↳ **En finomenal fredagskväll**
- ↳ **SIOS 50-årsfirande**
- ↳ **Föreningsrapporter**
 - *Nationens Halloweenstiz*
 - *Lilljajul i Fagersta*
 - *Glöggmingel med Finlandssvenskar i Medelpad*
- ↳ **Julen i Svenskfinland - kviss**
- ↳ **Kalendarium se fris.nu**

Ordförande har ordet

Jag vill tacka föreningar och styrelsemedlemmar för denna intensiva höst. Vi hade ett trevligt höstmöte i Örebro, men vill gärna höra svar från er om idén med ny förening. Tack även till de tre Gillena för deras gemensamma julfest i Bagarmossen. Nu är vi i slutet av detta år och funderingar över hur framtiden skall se ut med indragna bidrag från svenskt håll ser ut för Fris.

Foto: Privat

Vice ordförande Carita Haaksi och jag var inbjudna till Finlands ambassadörs residens på självständighetsdagen. Under minglet tackade jag ambassadör Maimo Henriksson för inbjudan och konstaterade hur mycket hon varit med om hittills under sin utövning; pandemi, natoansökan, Rysslands anfallskrig mot Ukraina... Men

det som framhäver hennes bredd är att hon har tid för både små föreningar och höga statstjänstemän.

Vill önska alla en God Jul och ett Gott Nytt 2024!

Förbundsordförande Jack Stenberg

Rapport från höstmötet i Örebro

Fris höstmöte ägde rum 21–22 oktober i Örebro. Helgen innehöll en tankeväckande workshop om vision och framtid, en underhållande gästföreläsning av "järnologen" Bitte Westerlund och föreningstid, under vilken representanter för nio medlemsföreningar berättade om det gångna årets föreningsverksamhet. Därtill bjöd helgen på en uppskattad rundvandring i unika Wadköping och fin samvaro på promenaden längs Svartån, vid middagsbordet och under fikastunderna.

En finomenal fredagskväll

Foto: Kai Kangasalo

Fredagen den 10 november ordnades Finomenal Kulturfestival i Bargarmossen Folkets Hus. Omkring 50 betalande gäster och 25 volontärer deltog under kvällen, som att döma av responsen var uppskattad.

Trots färre besökare än förväntat blev det en lyckad tillställning där flera sverigefinländska organisationer och inslag kunde samverka på ett nytt sätt.

Rosanna Fellman. Foto: Kai Kangasalo

Själva programmet presenterades på finlandssvenska respektive finska av värdarna Johanna Kronqvist från Fris kansli och Alexandra Salmi från Sverigefinska ungdomsförbundets styrelse. Finlandssvenska estradpoeten Rosanna Fellman framförde två uppskattade set, sverigefinska rapparen Niilo Heinola bjöd på en halvtimmes enmansshow och kvällen avslutades med två timmars humörhöjande dj-session av Windows95Man.

Windows95Man. Foto: Kai Kangasalo

Under kvällen bidrog även konstvernissagen "Din inre värld", karelska piroger och socialt umgänge i foajén till en trevlig atmosfär.

Finomenal Kulturfestival arrangerades av Fris, Sverigefinska riksförbundet och Sverigefinska ungdomsförbundet med stöd av Institutet för språk och folkminnen.

SIOS 50-årsjubileum

Foto: Fris

År 2024 har SIOS - Samarbetsorgan för etniska organisationer i Sverige - funnits i 50 år. Detta firades med en jubileumsmiddag på kulturcentret Subtopia i Alby den 3 december. Som ett av 22 medlemsförbund var Fris inbjudna att delta. Vice ordförande Carita Haaksi och koordinator David Johansson fanns på plats.

På programmet stod bland annat sånginslag av Ukrainska alliansen, folkdans av Serbernas riksförbunds kvinnoorganisation och körsång av Kinesiska riksförbundets kvinnosammanslutning.

Bland de inbjudna gästerna fanns även Jan-Olof Källström, förbundsordförande för Fris 1986 och mångårig anställd på Fris kansli. Han var med vid utformandet av de stadgar och riktlinjer som dåvarande Samarbetsorgan för invandrarorganisationer i Sverige antog 1989.

Jan-Olof Källström och Carita Haaksi. Foto: Fris

I festlokalen fanns en bildskärm där ett bildspel från organisationens verksamhet genom åren rullade. Nuvarande ordförande Hulya Gursac Sinemli höll tal om dagens utmaningar och före detta ordförande Amadeu Batel delade historiska perspektiv.

SIOS nuvarande organisationssekreterare Bojan Brstina hyllade i sitt tal vikten av det arbete och stöd som tidigare dito Milinko Mijatovic betytt för organisationens utveckling och för honom själv.

Mot slutet av programmet avtackades personal och några tidigare och nuvarande förtroendevalda för sitt goda arbete med blombuketter. Sist av allt blev det förtäring av medelhavsbuffé och förevigande av festligheterna med en gruppbild.

Föreningsrapporter

- **Nationens Halloweensitz**

Den 4 november ordnade vi i Finlandssvenska nationen i Umeå (FSN) en sitz med halloweentema. Halloween i sig är inte någon tradition som skriker "finlandssvensk", men de cirka 60 deltagarna på sitzen gjorde det genom sina utklädnader.

Under sitzen höll toastmasters och lekledare i program enligt finlandssvensk sitz-tradition. En av lekarna var "På spåret"

vilket var en lyckad programpunkt med finurliga resmål.

Finlandssvenska nationens syfte är att förena finlandssvenskar vid Umeå Universitet och sprida och tillgodose finlandssvensk studiesocial kultur i Umeå för finlandssvenskar och likasinnade.

Halloweensitzen förenade finlandssvenskar vid Umeå universitet och vi fick chans att visa hur man sitzar i Svenskfinland.

Tilda Borgmästars, ordförande. Foto: Privat

- **Lillajul i Fagersta**

På första advent firade vi "lillajul" hos föreningen. Jättetrevlig eftermiddag som inleddes med glögg och pepparkakor. Vi fortsatte med hemkockt gröt och skinksmörgås. Eftermiddagen avslutades med hembakade lussekatter och julstjärnor. Varma julhälsningar till er alla!

Inger Nyblom, ordförande. Foto: Privat

- **Glöggmingel med Finlands-svenskar i Medelpad**

Lördag den 9 december 2023 hade Finlands-svenskar i Medelpad glöggmingel, med tillhörande julbord, i Finska huset på Skönsmon. Maten

togs från Pilgrimscenter i Selånger. Ulla Höglund hade bakat rulltårta till kaffet och Bertel Engman vann högsta vinsten på vårt lotteri, en fin julkorg.

Det berättades om gamla julminnen från hemlandet och att i Österbotten känner alla någon som känner någon man känner.

Finlandssvenskar i Medelpad önskar er alla en God Jul och ett Gott Nytt föreningsår!

Text och foto: Maj Nyby

Julen i Svenskfinland - kviss

Hur mycket vet du om finlandssvenska jultraditioner? Testa dina kunskaper i vårt julkviss! Svaren hittar du på sista sidan.

1. Vad firas i Svenskfinland lördagen före första söndagen i advent?
2. Vilken stad förknippas vi med symbolerna för tro, hopp och kärlek?
3. När utlyses julfreden från Gamla Stortorget i Åbo? Hur gammal är traditionen?
4. Vad har Korpoborna på sitt julbord, som de också ger i gåva till republikens president?
5. Vilket är det ursprungliga syftet med den färgglada Nykarlebystjärnan?
6. Vad heter Tove Janssons novell från 1962 som handlar om julen?
7. Vilken ljussymbol förknippas med Pargas?
8. Vem är Finlands lucia i år?
9. Vem har skrivit texten till "Sylvias julvisa" och "Giv mig ej glans"?
10. Vem av följande har släppt ett julalbum: Bubbeli, Iiris Viljanen eller Krista Siegfriids?

Välkommen till Fris

Besök: Bellmansgatan 15 NB,
Stockholm

Mejl: kansli@fris.nu

Mobil/SMS: +46 (0)72-329 31 31

Kansliet har vinterstängt 21/12-7/1.

**Nästa Fris-Nytt utkommer v.11
Manusstopp 4 mars 2024**

Förbundsordförande: Jack Stenberg

Mejl: ordforande@fris.nu

Mobil/SMS: +46 (0)70-717 44 85

Instagram: @fris.nu

Facebook/Messenger:

@finlandssvenskarnasriks

Webbplats: www.fris.nu

Finlandssvenskarnas riksförbund i Sverige, Fris, är centralorganisationen för finlandssvenska ideella föreningar som är verksamma i Sverige. Fris grundades 1969 och idag har förbundet cirka 890 medlemmar fördelade på 16 föreningar runt om i landet som alla arbetar för att främja finlandssvensk kultur och finlandssvenska intressen i Sverige och Finland. Fris bedriver informationsverksamhet för ökad kunskap hos Sveriges befolkning om finlandssvenskarna genom att anordna och delta i olika slags kultur-, samhälls- och fritidsaktiviteter samt samarbeta med och påverka organisationer och myndigheter i Sverige och Finland.

Svar på julkvisset:

1. Lilla jul/Lillajul
2. Jakobstad
3. Klockan 12 på julafton.
Utlysningen av julfreden är en 700 år lång tradition, känd sedan 1300-talet. Den fick sin nuvarande form år 1903
4. Julgäddan
5. Nykarlebystjärnan tändes på julafton, för att välkomna och hjälpa sjömännen att hitta hem
6. Granen
7. Pargasskenet
8. Madeleine Amoroso
9. Zacharias Topelius
10. Iiris Viljanen